

Kleipijpen uit Ierland - bij toeval gevonden

Theo Grintjes

In het voorjaar van 2004 hebben mijn vrouw en ik een boot gehuurd in Ierland en zijn de rivier de Shannon afgevaaren. We zijn toen terecht gekomen in Athlone, waar we in een "Gallery" een kleipijp zagen liggen: "The traditional Irish Claypipe".

De Gallery-houdster vertelde ons, dat deze pijpen sinds 1997 werden gemaakt door haar zuster Mrs. Ethel Kelly.

Deze dame had in de jaren negentig een huis gekocht met een grote schuur. Bij het opruimen van deze schuur was een hoop rommel tevoorschijn gekomen, wat later de vrijwel complete inventaris van een voormalig pijpenfabriekje bleek te zijn!

Ze is op zoek gegaan naar gegevens en de geschiedenis ervan - het bleek te gaan om Curley's clay pipe factory - en heeft uiteindelijk besloten dit oude ambacht weer ter hand te nemen. Helaas hebben we haar toentertijd niet kunnen bezoeken, want er gingen maar drie bussen per dag naar het dorpje toe waar ze woonde.

Het dorpje Knockcroghery in county Roscommon was gedurende de 17de / 18de en 19de eeuw beroemd als centrum voor de vervaardiging van kleipijpen, of zoals ze hier genoemd werden: "dúidíns".

Op het hoogtepunt van de kleipijpenproductie - van zeven families met ieder hun eigen oven - was het hele dorp betrokken bij de vervaardiging van deze pijpen, want de *dúidíns* waren zeer geliefd in het gehele land. Deze pijpen waren namelijk populair bij het waken van overledenen. Het was een goede gewoonte dat voor de wakers of "mourners" bladen met gevulde tabakspijpen werden klaargezet, en vooral niet te vergeten kannen en flessen Whiskey (met een e) en Guinness. Traditioneel werd - voor het roken van de pijpen - de steel in de Whiskey en Guinness gedoopt. Behalve dat daardoor het plakken van de lippen aan het mondstuk werd voorkomen, was het nog lekker ook...

Wie zijn pijp had leeggerookt, vertrok weer met de bede: "Lord have mercy", vandaar dat de pijp bekend stond onder de naam: "Lord ha' mercy".

Helaas werd de pijpenindustrie in Knockcroghery op 19 juni 1921 abrupt beëindigd, toen het dorp tijdens de War of Independence vrijwel geheel door de Black & Tans werd platgebrand.

Voor wie in de buurt mocht zijn, is hier het adres:

The Claypipe Visitor Centre and Workshop

Knockcroghery Village

Co. Roscommon, Ireland

Tel. +(353)090 66 61923

